

Primjedbe na Nacrt Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore i Nacrt Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu

Poštovani,

Shodno obavještenju o ponovnoj javnoj raspravi o Nacrtu Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore i Nacrtu Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu dostavljamo vam naše primjedbe:

1.

Javna rasprava je sprovedena formalno, **dokumentacija dostupna na web sajtu nije kompletna tj. nisu postavljene sve studije i grafički prilozi**; grafički prilozi stavljeni na uvid preko web sajta su nesagledivi i nije moguće sagledati plansko rješenje u integralnom obliku. Organizovani su sastanci po opštinama u trajanju od oko dva sata u svakoj, za koje vrijeme nije moguće na pravi način predstaviti plan ovolikog obima i značaja ni sagledati posljedice koje će proizvesti njegova primjena.

2.

Plan se radi šest godina, od 2012. godine. Svih šest primorskih opština imaju desetine DUP-ova koji su danas važeći i niz onih koji se rade i tek trebaju biti doneseni, postoji i važeći PPPNMD. Za dvije godine je zakonom nametnuta obaveza izrade Plana generalne regulacije koji će zamijeniti sve planske akte. Nemeće se pitanje **čemu donošenje ovog planskog akta sada** kada je njegovo rješenje u suprotnosti sa većinom važećih lokalnih planskih dokumenata pa će ionako haotična situacija u sistemu planiranja prostora, njegovim donošenjem postati još haotičnija.

3.

Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora (u daljem tekstu Područje Kotora), koje je prema Zakonu o zaštiti kulturnih dobara kulturno dobro od međunarodnog značaja i koje se nalazi na UNESCO-voj Listi Svjetske baštine, **nije na adekvatan način tretirano kroz Nacrt Plana**. Zaštićeno područje je u Nacrtu Plana tretirano kao i ostali dio prostora koji se obrađuje, a nisu date nikakve posebne mjere koje ovakvo kulturno dobro od značaja za čovječanstvo zaslužuje i zahtijeva. Posebno problematično i nedopustivo za područje Svjetske baštine je što se u Planu namjene površina

predviđa ista namjena – turizam za pojas između 100 i 1000m, za cijelu obalu uključujući i dio koji je u okviru Područja Kotora i njegove zaštićene okoline.

Područje Kotora nije ni označeno u svojoj ukupnoj površini kao ni njegova zaštićena okolina, samo su date njegove granice. Prema Zakonu o zaštiti Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora (2013, 2017) Područje Kotora obuhvata površinu od **12.000 ha**, od čega je 9.500 ha kopno, dok njegova zaštićena okolina obuhvata **48.049 ha** od čega je 38.058 ha kopna.

Plan nije urađen u skladu sa **Studijom zaštite kulturnih dobara na području Opštine Kotor**, koja je završena 2015. godine, a donesena od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara u novembru 2017. godine. Iako se kao formalna osnova za izradu Plana koristi *Studija zaštite kulturnih dobara u obuhvatu PPPN OP Crne Gore* (Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, jun 2017) Plan mora biti usklađen i sa **Studijom zaštite kulturnih dobara na području Opštine Kotor** koja predstavlja osnovni dokument za zaštitu Područja Kotora, i jedini je dokument u kome su mapirani atributi Izuzetne univerzalne vrijednosti Područja Kotora i definisane mjere za njihovu zaštitu. Te bi mjere morale biti integrisane u Planski dokument. Planski dokument bi morao predvidjeti stavljanje van snage svih planova koji su prepoznati kao problematični u *Studiji zaštite kulturnih dobara na području Opštine Kotor* a što je navedeno i u *Procjeni uticaja na baštinu (HIA) za Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora* koju je pripremio Arhitektonski fakultet 2017. godine.

Područje Kotora nije na adekvatan metodološki način tretirano u okviru **Studije zaštite kulturnih dobara u obuhvatu PPPN OP Crne Gore** i ona nije uskladjena sa *Studijom zaštite kulturnih dobara na području Opštine Kotor*, koja je osnovni dokument za zaštitu Područja Kotora. Iako *Studija zaštite kulturnih dobara u obuhvatu PPPN OP Crne Gore* nije dostupna javnosti na web sajtu o tome na koji način se Područje Kotora tretira u okviru nje može se vidjeti iz dokumentacije koju je Crna Gora uputila Komitetu za svjestku baštinu u okviru Izvještaja o stanju Područja Kotora za 2017. godinu. Na grafikonu na kojem je prikazana *Površina/procenat kulturnih dobara i dobara sa potencijalnim vrijednostima* navedeno je da je studijom obuhvaćeno područje 6 opština, sa ukupnom površinom od 150.457 ha, a da je “prostor sa kulturnim vrijednostima” obuhvata 2.370,69 ha. Ovo ukazuje da **Područje Kotora**, čija površina kopna iznosi 9.500 ha sa zaštićenom okolinom od 38.058 ha, **nije tretirano u okviru ove Studije kao cjelina.**

Ovako neprimjeren tretman kulturnog dobra na Listi Svjetske baštine, ne može osigurati primjeren status u primjeni Plana odnosno u praksi pa ostaje opravdana bojazan da će aktuelna prekomjerna urbanizacija biti nastavljena **ne uzimajući u obzir veoma jasne smjernice kako UNESCO/ICOMOS Savjetodavne Misije iz 2013. godine tako i sve odluke Komiteta za Svjetsku baštinu.**

4.

Planirano rješenje **saobraćaja kroz Boku Kotorsku** je preagresivno u odnosu na morfološke karakteristike tog prostora i njegove estetske vrijednosti ali i u odnosu na Izuzetnu univerzalnu vrijednost Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora i njegove zaštićene okoline. Predviđena **saobraćajna rješenja za Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora** u suprotnosti su sa odlukama Komiteta za Svjetsku baštinu i sa mjerama definisanim u *Studiji zaštite kulturnih dobara na području Opštine Kotor*.

Pitanje saobraćaja kroz cijeli Zaliv zahtijeva puno ozbiljniji pristup i senzibilnija rješenja kao i integralno sagledavanje različitih vidova saobraćaja što bi obezbijedilo blaže intervencije u ovaj izuzetno osjetljiv pejzaž UNESCO-ve Svjetske baštine. Posebno je neprihvatljivo planiranje mosta na Verigama prije izrade Procjene uticaja na baštinu (HIA) toga objekta i pristupnih saobraćajnica u skladu sa Smjernicama ICOMOS-a, a što je traženo u odlukama Komiteta za Svjetsku baštinu.

Uzimajući u obzir sve navedeno smatramo da se Nacrt Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore ne treba usvojiti.

Društvo prijatelja bokeške baštine, Kotor

EXPEDITIO, Kotor



The image shows a handwritten signature in blue ink, followed by two circular stamps. The first stamp is from the 'Društvo prijatelja bokeške baštine' (Friends of the Boka Bay Heritage Society) and features a map of the Boka Bay region. The second stamp is from 'EXPEDITIO Kotor nevladina organizacija' (EXPEDITIO Kotor non-governmental organization) and features a logo with the word 'EXPEDITIO' and a stylized 'X' symbol.

U Kotoru, 4. 06. 2018. godine

Društvo prijatelja bokeške baštine
Stari grad bb
85 330 Kotor
bokeskabastina@gmail.com

EXPEDITIO
Post. Fah 85
85 330 Kotor
office@expeditio.org